

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/32379> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Valk, Francina Cornelia

Title: Exclusion and renewal : identity and Jewishness in Franz Kafka's "The Metamorphosis" and David Vogel's Married Life

Issue Date: 2015-03-18

Exclusion and Renewal
Identity and Jewishness in Franz Kafka's
“The Metamorphosis” and David Vogel's *Married Life*

- I. Julia Kristeva's idee van abjectie opent wegen om naast de sociale aspecten van 'zelf'/'ander' relaties, ook het ontologische, driftmatige aspect daarvan wetenschappelijk serieus te nemen.
- II. Explosies van de driften, zoals in genocide, illustreren Kristeva's idee dat het driftmatige aspect van alle identiteitsvorming wordt afgetapt, gerationaliseerd en gemanipuleerd door ideologieën.
- III. Julia Kristeva's bepleiting van een en-en (én Jood én Duitser), in plaats van een of-of (óf Jood óf Duitser) epistemologie in de benadering van identiteit, biedt openingen tot het hanteerbaar maken van de angst voor de Ander, of het Andere: het Abjecte.
- IV. Kafka's magistrale tor Gregor Samsa fascineert niet om wat hem overkomt, maar omdat zijn belevenissen en die van de Samsa familie bij de lezer het onheilspellende gevoel oproepen van een pijnlijke ervaring die men zich niet kan herinneren, namelijk die van abjectie.
- V. Abjectie is een vóórtalige oer-ervaring van identificatie: de grens tussen 'zelf' en 'ander' die tegelijkertijd bedreigend en scheppend werkt en alle latere grenservaringen bezet met gevoelens van angst en fascinatie.
- VI. Het idee van een wereld zonder grenzen is een naïef en voornamelijk monetair ideaal dat aan de oer-ervaring van abjectie voorbijgaat.
- VII. Heidegger's beschrijving van de confrontatie met het Niets kan worden gezien als een filosofische parallel van Kristeva's idee van de confrontatie met het Abjecte, maar dan zonder psychoanalyse.
- VIII. Literatuuronderwijs in het voortgezette en hoger onderwijs zou aandacht moeten geven aan de ambivalentie van identificatie processen.
- IX. Recent onderzoek in neurowetenschappen stelt ons in staat om neurologische correlaten te vinden van enkele basale psychoanalytische concepten, zonder te vervallen in reductionistische verklaringen.
- X. Als het waar is wat Heidegger beweert, dat taal een communicatiemiddel is, maar dat literatuur het 'wezen' van de mens opent, zou literatuur een verplicht vak moeten zijn in alle academische faculteiten die iets over dat 'wezen' te zeggen of te verzwijgen hebben.